

Dosarul nr. 3ra-1252/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: G. Ciobanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

Î N C H E I E R E

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Braga Ruslan împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la constatarea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea din 19 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 21 februarie 2020, Braga Ruslan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la constatarea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat la data de 15 iunie 2001 a fost angajat prin ordinul nr. 30 ef. în calitate de polițist al Izolatorului de detenție provizorie al CPS Orhei al IPJ Orhei al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, unde a activat până la data de 27 februarie 2002.

A menționat în acest context că la data de 10 decembrie 2019, s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale cu o cerere prealabilă privind includerea în stagiului general de activitate și perioada în care a activat în calitate de polițist al Izolatorului de detenție provizorie al CPS Orhei al IPJ Orhei și calcularea termenului total cu avantaje și anume 1 an, 4 luni și 24 zile, la care autoritatea pârâtă a refuzat pe motiv că perioada menționată nu cade sub incidența pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la calcularea vechimii în muncă.

A obiectat că nu este de acord cu răspunsul negativ emis de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În susținerea opiniei enunțate, a explicat că a activat nemijlocit în izolatorul de urmărire penală (izolatorul de detenție provizorie) din cadrul CPS Orhei al IPJ Orhei

care este o entitate destinată pentru deținerea sub arest a persoanelor și astfel, se încadrează în exigențele expuse la pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, iar colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatorul de detenție provizorie) au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime pentru o lună de serviciu.

Astfel, este de părere că pârâtul urmează a fi obligat să emită actul administrativ privind includerea în stagiul general de muncă 16 luni și 24 zile în care a activat în calitate de polițist al Izolatorului de detenție provizorie al CPS Orhei al IPJ Orhei în perioada 15 iunie 2001 până la 27 februarie 2002.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor pct. 7 lit. a) și b), 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, art. 196, 211, 212 Cod administrativ.

A solicitat obligarea pârâtului la emiterea actului administrativ privind includerea în stagiul general de muncă 16 luni și 24 zile în care a activat în calitate de polițist al Izolatorului de detenție provizorie al CPS Orhei al IPJ Orhei în perioada 15 iunie 2001 până la 27 februarie 2002 și încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a tuturor cheltuielilor de judecată pe care le va suporta în acest proces.

La 27 noiembrie 2020, Braga Ruslan a depus cerere prin care și-a suplimentat pretențiile din acțiune, solicitând inclusiv și anularea integrală a actului administrativ individual nr. B-2688/19 din 20 decembrie 2019.

Prin hotărârea din 19 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă parțial acțiunea. A fost anulată decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Ciocana mun. Chișinău nr. 7916 din 10 octombrie 2019 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-2688/19 din 20 decembrie 2019 cu privire la cererea prealabilă, adoptate în privința lui Braga Ruslan. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual privind calcularea și achitarea lui Braga Ruslan, a pensiei conform vechimii în muncă stabilite prin certificatul nr. 34/44-B-401/19 din 18 septembrie 2019 eliberat de Inspectoratul de Poliție Orhei al Inspectoratului General al Poliției, cu aplicarea indexării corespunzătoare, începând cu data apariției dreptului la pensie. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 26 mai 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 19 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la data de 15 iunie 2021 a prezentat motivarea apelului.

Prin decizia din 15 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea din 19 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe, având în vedere că Braga Ruslan a exercitat serviciul nemijlocit în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al CPS Orhei al IPJ Orhei în perioada 15 iunie 2001 până la 27 februarie 2002, fapt ce se confirmă prin certificatul nr. 34/44-B-401/19 din 18 septembrie 2019 emis de Inspectoratul de Poliție Orhei, și cade sub incidența reglementărilor pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, ce permit calcularea a două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

La 6 octombrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 15 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar la data de 2 decembrie 2021 și la data de 3 decembrie 2021 prin intermediul oficiului poștal a prezentat motivarea recursului.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată prin faptul că au fost interpretate și aplicate eronat normele de drept material și procedural.

Astfel, a argumentat că nu au fost analizate multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și de instanța de apel ca fiind stabilite.

Având în vedere dispozițiile pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plata a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, a remarcat că la calcularea vechimii în muncă se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și lucrări de subteran.

Cu referire la prevederile art. 2 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993, a evidențiat că calcularea vechimii în serviciu, inclusiv cu includerea a anumitor perioade cu avantaje se efectuează după eliberarea din serviciu, la cererea titularului acestui drept.

A mai remarcat că începând cu data de 27 aprilie 2021, intimatul este beneficiar de pensie pentru vechime în muncă, în cuantum de 50% pentru o vechime în muncă de 25 ani 01 luni, iar în cazul în care acesta nu era de acord cu decizia de stabilire a pensiei urma să o conteste în condițiile prevăzute de lege.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 15 septembrie 2021, decizia motivată fiind notificată recurentului în data de 8 noiembrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție al scrisorii recomandate anexate la dosar (f. d. 152). Astfel, recursul depus la 6 octombrie 2021 (f. d. 150-verso) și motivarea recursului prezentată la data de 2 decembrie 2021 (f. d. 160), sunt în termen.

La 6 decembrie 2021, în adresa intimatului Braga Ruslan, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă acesta

recepționând copia recursului fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f. d. 175) nu și-a valorificat dreptul procedural de depunere a referinței.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron